
Dokument s plenarne sjednice

A9-0133/2022

27.4.2022

IZVJEŠĆE

o Izvješću Komisije o Sjevernoj Makedoniji za 2021.
(2021/2248(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izjestitelj: Ilhan Kyuchyuk

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	18
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	19

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Izvješću Komisije o Sjevernoj Makedoniji za 2021. (2021/2248(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Sjeverne Makedonije, s druge strane¹,
- uzimajući u obzir zahtjev Sjeverne Makedonije za članstvo u Europskoj uniji od 22. ožujka 2004.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. rujna 2021. o uspostavi Instrumenta pretpriprustupne pomoći (IPA III)²,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. i 20. lipnja 2003. i Solunski program za zapadni Balkan,
- uzimajući u obzir Odluku Europskog vijeća od 16. prosinca 2005. o tome da se Sjevernoj Makedoniji dodijeli status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u;
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 28. lipnja 2018.,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 17. i 18. listopada 2019.,
- uzimajući u obzir Ugovor o prijateljstvu, dobrosusjedskim odnosima i suradnji između Bugarske i Sjeverne Makedonije, potpisan 1. kolovoza 2017. i ratificiran u siječnju 2018.,
- uzimajući u obzir Konačni sporazum za rješavanje nesuglasica kako je opisano u rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a 817 (1993.) i 845 (1993.), raskid Privremenog sporazuma iz 1995. te uspostavu strateškog partnerstva između Grčke i Sjeverne Makedonije 17. lipnja 2018., poznat i kao Prespanski sporazum,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 5. lipnja 2020. o jačanju suradnje s partnerima sa zapadnog Balkana u području migracija i sigurnosti,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 18. lipnja 2019., 25. ožujka 2020. i 14. prosinca 2021. o proširenju i procesu stabilizacije i pridruživanja,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. veljače 2020. naslovljenu „Poboljšanje pretpriprustupnog procesa – vjerodostojna perspektiva pristupanja EU-u za zemlje zapadnog Balkana” (COM(2020)0057),

---

¹SL L 84, 20.3.2004., str. 13.

²SL L 330, 20.9.2021., str. 1.

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 29. travnja 2020. naslovljenu „Potpora zemljama zapadnog Balkana u borbi protiv bolesti COVID-19” (COM(2020)0315),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. srpnja 2020. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za kontrolu trgovine vatrenim oružjem za razdoblje 2020. – 2025.” (COM(2020)0608),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. listopada 2020. naslovljenu „Gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan” (COM(2020)0641),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. travnja 2021. o Strategiji EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. 2025.(COM(2021)0170),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. listopada 2021. naslovljenu „Politika proširenja EU-a za 2021.” (COM(2021)0644) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Sjevernoj Makedoniji za 2021.” (SWD(2021)0294),
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenih kaznenim djelom i financiranju terorizma,
- uzimajući u obzir završno izvješće od 2. listopada 2020. Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) o misiji za promatranje prijevremenih parlamentarnih izbora u Sjevernoj Makedoniji održanih 15. srpnja 2020. i njegovo završno izvješće od 25. ožujka 2022. o lokalnim izborima održanima 17. i 31. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir mišljenje Venecijanske komisije od 18. listopada 2021. o nacrtu zakona o izvanrednom stanju i njezina prethodna mišljenja,
- uzimajući u obzir sastanke na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana koji su se održali u Sofiji, Zagrebu i Brdu kod Kranja 2018., 2020. i 2021. te izjave s tih sastanaka,
- uzimajući u obzir sastanak na vrhu održan u Sofiji 10. studenoga 2020., uključujući Izjavu o zajedničkom regionalnom tržištu i Izjavu o zelenom programu za zapadni Balkan,
- uzimajući u obzir izjavu iz Sofije sa sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana od 17. svibnja 2018. te priloženi program prioriteta iz Sofije,
- uzimajući u obzir osmi sastanak na vrhu Berlinskog procesa održan 5. srpnja 2021.,
- uzimajući u obzir završnu izjavu s osmog Foruma civilnog društva zapadnog Balkana održanog 1. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 01/2022 od 10. siječnja 2022. naslovljeno „Potpora EU-a vladavini prava na zapadnom Balkanu: unatoč nastojanjima temeljni problemi ostaju neriješeni”
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 24. listopada 2019. o otvaranju pregovora o

- pristupanju sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom³,
- uzimajući u obzir svoju preporuku od 19. lipnja 2020. Vijeću, Komisiji i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o zapadnom Balkanu, nakon sastanka na vrhu 2020.⁴,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenoga 2020. naslovljenu „Jačanje slobode medija: zaštita novinara u Europi, govor mržnje, dezinformacije i uloga platformi”⁵,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. prosinca 2021. o suradnji u borbi protiv organiziranog kriminala na zapadnom Balkanu⁶,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 8 ožujka 2022. o stranom upletanju u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformacije⁷,
  - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Sjevernoj Makedoniji,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0133/2022),
- A. budući da integracija u EU odgovara težnjama građana Sjeverne Makedonije prema demokraciji i blagostanju te služi kao snažan katalizator reformi kojima se poboljšava kvaliteta života i funkcioniranje državnih institucija te doprinosi gospodarskom rastu i regionalnoj suradnji; budući da su izgledi za članstvo Sjeverne Makedonije na temelju njezinih vlastitih zasluga u političkom, sigurnosnom i gospodarskom interesu Unije;
- B. budući da je Sjeverna Makedonija vjerodostojan partner s obzirom na to da je nastavila ostvarivati dosljedan napredak na svojem putu prema članstvu u EU-u te je ispunila i dalje ispunjava uvjete potrebne za otvaranje pregovora o pristupanju, kao i da je u potpunosti usklađena s vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a, što se odnosi i sankcije Rusiji;
- C. budući da EU mora pružiti jasan put zemljama koje žele pristupiti EU-u;
- D. budući da je Sjeverna Makedonija zemlja kandidatkinja od 2005.; budući da Komisija od 2009. kontinuirano preporučuje otvaranje pristupnih pregovora te da zemlja pokazuje predanost i posvećenost na svojem putu prema pridruživanju EU-u, što je dovelo do odluke Vijeća od 26. ožujka 2020. o otvaranju pristupnih pregovora;
- E. budući da su Prespanski sporazum i Ugovor o prijateljstvu, dobrosusjedskim odnosima i suradnji povijesni sporazumi koji predstavljaju model za stabilnost i pomirenje na cijelom zapadnom Balkanu te je zahvaljujući njima unaprijeđen duh dobrosusjedskih odnosa i regionalne suradnje;

---

³ SL C 202, 28.5.2021., str. 86.

⁴ SL C 362, 8.9.2021., str. 129.

⁵ SL C 425, 20.10.2021., str. 28.

⁶ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0506.

⁷ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0064.

- F. budući da Sjeverna Makedonija održava stabilan i odlučan tempo u provedbi reformi EU-a s naglaskom na temeljnim pitanjima i da bi trebala nastaviti s reformskim zamahom i nastaviti pokazivati najbolje rezultate u pogledu demokratske tranzicije u regiji zapadnog Balkana;
- G. budući da zlouporaba pristupnog procesa za rješavanje kulturnih i povijesnih sporova predstavlja opasan presedan za buduće pristupne procese i ugrožava vjerodostojnost, učinak i transformativnu snagu Unije;
- H. budući da članstvo u NATO-u označava jasan korak prema većoj stabilnosti, interoperabilnosti i integraciji u euroatlantsku zajednicu u području obrane;
- I. budući da je EU i dalje potpuno predan pružanju potpore strateškom cilju Sjeverne Makedonije u pogledu integracije u EU na temelju vladavine prava i dobrosusjedskih odnosa te je i dalje daleko najveći trgovinski i ulagački partner Sjeverne Makedonije i najveći pružatelj financijske pomoći, posebno preko instrumenta IPA III, Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan i makrofinancijske pomoći, što se odnosi i na znatnu potporu za suočavanje s pandemijom bolesti COVID-19;
- J. budući da je europska integracija učinkovit instrument vanjske politike koji doprinosi promicanju mira i širenju temeljnih vrijednosti EU-a kao što su poštovanje demokracije, ljudska prava, vladavina prava i sloboda izražavanja;
- K. budući da je cilj zlonamjernog stranog upletanja i upletanja preko posrednika te dezinformacija potaknuti razdore, nasilje i međuetničke napetosti te destabilizirati cijelu regiju;
  - 1. ponovno ističe svoju nedvojbenu potporu predanosti Sjeverne Makedonije demokraciji i vladavini prava koja se temelji na njezinu strateškom proeuropskom usmjerenju te nepokolebljivoj predanosti europskim vrijednostima, reformama povezanim s EU-om i procesu integracije u EU te dobrosusjedskim odnosima i uključivoj regionalnoj suradnji;
  - 2. žali zbog toga što Vijeće nije službeno otvorilo dugoočekivane pristupne pregovore sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom; naglašava svoju punu solidarnost i suosjećanje s građanima tih zemalja te smatra da taj propust, koji narušava stav javnosti prema EU-u i predstavlja ozbiljnu opasnost za politiku proširenja EU-a u cjelini, nanosi štetu ugledu EU-a kao pouzdanog partnera i ozbiljnog geopolitičkog aktera;
  - 3. ponovno potvrđuje geostratešku važnost Sjeverne Makedonije i cijele regije zapadnog Balkana te njihovu budućnost kao dijela EU-a; podsjeća države članice da se politika proširenja mora voditi objektivnim kriterijima; ponavlja da je politika proširenja EU-a najučinkovitiji instrument vanjske politike Unije te da je potpuna integracija zapadnog Balkana u političkom, sigurnosnom i gospodarskom interesu EU-a kao geostrateško ulaganje u stabilnu i uspješnu Uniju; ističe da će službeno pokretanje pristupnih pregovora biti ulaganje u vjerodostojnost EU-a, kao i u stabilnost, blagostanje i procese pomirenja koji su u tijeku u regiji;
  - 4. Poziva EU da poduzme konkretne korake za integraciju zapadnog Balkana u okviru šireg strateškog i sigurnosnog konteksta koji uključuje i sigurnosne implikacije ruske

agresije na Ukrajinu, mogući ruski utjecaj u regiji i zlonamjerne aktivnosti kojima se nastoji ugroziti politička stabilnost i integracija zemalja zapadnog Balkana u EU; podsjeća na transformativnu prirodu pristupnih pregovora koji će se voditi u skladu s revidiranom metodologijom proširenja;

5. podsjeća da je Europska unija utemeljena na prevladavanju regionalnih sporova i problematične prošlosti u cilju rada na boljoj, mirnoj i prosperitetnoj budućnosti; poziva Bugarsku i Sjevernu Makedoniju da brzo postignu sporazum kojim će se riješiti bilateralna pitanja kako bi se spriječila daljnja kašnjenja i prepreke za napredak u pristupnom procesu;
6. potiče Vijeće da iskaže punu političku predanost proširenju i da ubrza tempo i pojača vjerodostojnost integracije u EU službenim početkom pregovora o pristupanju s Albanijom i Sjevernom Makedonijom, posebnom s obzirom na geostrateški kontekst odnosa s Rusijom i agresiju te zemlje na Ukrajinu, s obzirom na to da su obje te zemlje ispunile potrebne uvjete i ostvarile trajne rezultate, među ostalim i u temeljnim područjima;
7. pohvaljuje Sjevernu Makedoniju zbog njezina kontinuiranog napretka na putu prema članstvu u EU-u, njezine predanosti provedbi Ohridskog okvirnog sporazuma kako bi se zajamčio multikulturalizam i međuetnički sklad te njezinih kontinuiranih pozitivnih i dosljednih napora za rješavanje bilateralnih pitanja; pozdravlja strateški pristup reformama povezanim s EU-om, uključujući u okviru plana „Europa doma” i nacionalnog programa za usvajanje pravne stečevine;
8. naglašava da bi tempo pristupanja EU-u trebao ovisiti o napretku u pogledu odgovarajućeg funkcioniranja demokratskih institucija na temeljima vladavine prava, dobrog upravljanja i temeljnih prava; pohvaljuje Sjevernu Makedoniju zbog ulaganja stalnih napora u jačanje vladavine prava, neovisnosti pravosuđa i manjinskih prava, borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, reformu javne uprave i konsolidaciju slobode medija; potiče tu zemlju da održi i pojača te napore;

Funkcioniranje demokratskih institucija

9. pozdravlja činjenicu da Sjeverna Makedonija i dalje pokazuje najbolji rezultat u pogledu demokratske tranzicije u cijeloj regiji zapadnog Balkana uz istaknuto poboljšanje u području transparentnosti, političkog dijaloga i izbornog natjecanja;
10. pozdravlja sve napore za smanjenje polarizacije i poboljšanje konstruktivnog političkog dijaloga i apelira na političke stranke da u tom pogledu imaju aktivniju ulogu, čime će se pomoći jačanju demokratskih institucija dodatnim poboljšanjem upravljanja njima te njihova integriteta i odgovornosti;
11. potvrđuje potrebu za održavanjem konstruktivnog odnosa između vlade i oporbe te općeg međustranačkog konsenzusa u području reformi povezanih s EU-om daljnjim jačanjem zakonodavnih, nadzornih i proračunskih kapaciteta Skupštine Sjeverne Makedonije (Sobranja); pozdravlja činjenicu da je u Sjevernoj Makedoniji kontinuirano prisutna međustranačka predanost postupku dijaloga „Jean Monnet”, čime se jača sposobnost političkih vođa za razvijanje istinskog međustranačkog dijaloga i postizanje konsenzusa potrebnog za stvaranje povjerenja i demokratske parlamentarne kulture;

potiče zakonodavce da brzo provedu reviziju svojega poslovnika, što je obveza koju su preuzeli u okviru dijaloga „Jean Monnet”, te da pojačaju dijalog s Europskim parlamentom i nacionalnim parlamentima;

12. pozdravlja povećanje transparentnosti i odgovornosti Sobraanja i potiče ga da poboljša zakonodavnu kvalitetu, među ostalim provođenjem odgovarajućih savjetovanja i procjena učinka za ključno zakonodavstvo, te da maksimalno ograniči pribjegavanje hitnim postupcima i ublaži parlamentarnu polarizaciju; pozdravlja međustranačku potporu donošenju zakona o sprečavanju i zaštiti od diskriminacije, zakona o sprečavanju i zaštiti od nasilja nad ženama i nasilja u kućanstvu te izmjenama zakona o pravima djeteta;
13. naglašava da je izborne reforme potrebno privesti kraju pravovremeno, na transparentan i uključiv način, te u skladu s preporukama Ureda OEES-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) te Venecijanske komisije; pozdravlja neometano i konkurentno odvijanje lokalnih izbora 17. i 31. listopada koji su održani na slobodan i pošten način;
14. poziva političke stranke Sjeverne Makedonije da poboljšaju transparentnost financiranja stranaka i da poboljšaju konkurentnu unutarstranačku demokraciju i integritet;
15. poziva na kontinuiranu reformu s ciljem postizanja odgovorne javne uprave utemeljene na zaslugama, uz povećanu neovisnost službenika i poboljšane linije odgovornosti, na pojednostavljenje institucionalnog okvira i koordinacije unutar službi kad je riječ o integraciji u EU i povezanim reformama, na pojednostavljenje upravnih postupaka te na poboljšanje upravljanja na lokalnoj razini; prima na znanje korake poduzete za poboljšanje učinkovitosti i kvalitete usluga te iskorjenjivanje korupcije digitalizacijom;
16. pozdravlja činjenicu da je popis stanovništva 2021. proveden u skladu s relevantnim standardima UN-a i statističkim zakonodavstvom EU-a, što bi trebalo dovesti do poboljšanog donošenja odluka na temelju dokaza; pozdravlja činjenicu da su rezultati popisa objavljeni i sa zanimanjem iščekuje njihovu primjenu u oblikovanju politika;
17. poziva na poduzimanje daljnjih koraka za osiguravanje sustavne odgovornosti javnih ustanova putem smislenih savjetovanja s javnim dionicima i pozdravlja dosad postignuti napredak u tom području;
18. potiče vladu Sjeverne Makedonije da osigura odgovarajuće financiranje i dosljednu provedbu odluka i preporuka neovisnih tijela i agencija, kao što je Ured pravobranitelja;
19. pozdravlja osnivanje Povjerenstva za sprečavanje diskriminacije i zaštitu od nje te njegov aktualni rad; potiče vladu da tom povjerenstvu dodijeli potrebna sredstva kako bi postalo potpuno funkcionalno;

Mediji i civilno društvo

20. podsjeća na potrebu za daljnjim usklađivanjem, na uključiv i transparentan način, pravnog okvira za medije na internetu i izvan njega u skladu s pravnom stečevinom EU-a i standardima EU-a, u suradnji sa strukovnim udrugama, civilnim društvom i stručnjacima kako bi se ojačala njihova neovisnost od političkog, privatnog i drugog vanjskog upletanja i zajamčilo transparentnost vlasništva, financijsku održivost i

samoregulaciju; poziva Vladu Sjeverne Makedonije da dodijeli dostatna sredstva kako bi se zajamčila profesionalizacija i neovisnost javne radiotelevizije;

21. ponavlja svoje pozive na osuvremenjivanje pravila kojima se uređuju državno financiranje medija i medijsko oglašavanje političkih stranaka kako bi se osigurala konkurentna i pravična raspodjela javnog financiranja i očuvali pošteno natjecanje i urednička neovisnost;
22. potiče brzo donošenje mjera za jačanje uredničke i financijske neovisnosti, nepristranosti i profesionalnosti javne radiotelevizije i regulatornih tijela za medije te pozdravlja modernizaciju tih dvaju tijela koja je u tijeku;
23. poziva na provedbu mjera kojima se povećava sigurnost medijskih djelatnika i odgovara na pokušaje njihova zastrašivanja; naglašava važnost primjene pristupa nulte tolerancije na zastrašivanja, prijetnje i nasilje prema novinarima; konstatira da sve takve pokušaje treba istražiti i kazneno goniti, kao i poboljšati radne uvjete novinara kako bi se osiguralo kvalitetno novinarstvo;
24. podsjeća da je potrebno ojačati neovisno istraživačko novinarstvo, nepristranu provjeru činjenica i medijsku pismenost kao sredstva za borbu protiv govora mržnje, dezinformiranja i kampanja stranog upletanja, koji su se intenzivirali tijekom izvanredne situacije prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 i ruskim ratom protiv Ukrajine; ističe važnost suradnje institucija kada je riječ o uspostavi učinkovitog okvira za borbu protiv manipulativnih dezinformacija; poziva da se pojačaju naponi kako bi se zajamčio medijski pluralizam i neovisnost medija te kako bi se u Sjevernoj Makedoniji potaknulo medijsko okruženje slobodno od vanjskih utjecaja i pogodno za profesionalno medijsko ponašanje; izražava potporu promicanju medijskog i kulturnog pluralizma kako bi se potaknula kulturna svijest i razmjena te poboljšalo međusobno razumijevanje;
25. pohvaljuje nastojanja vlade da poveća uključenost civilnog društva i poziva na donošenje okvira za osiguravanje financijske održivosti organizacija civilnog društva, uključujući i one koje zastupaju i brane prava različitih etničkih zajednica; podsjeća na to da su potrebni dodatni naponi kako bi se u tom pogledu osigurao pravovremeniji, smisleniji i transparentniji postupak savjetovanja s civilnim društvom; pozdravlja pozitivne primjere sinergije između civilnog društva i institucija, kao što je osnivanje međustranačke parlamentarne skupine za prava pripadnika zajednice LGBTI+;

Temeljna prava

26. prima na znanje poboljšanja u osiguravanju prava žena i rodno osjetljivih politika; pozdravlja donošenje zakona namijenjenog za sprječavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te potiče tu zemlju da unaprijedi provedbu nacionalnog akcijskog plana za provedbu odredbi Istanbulske konvencije; poziva Sjevernu Makedoniju da i dalje nastavi sa svim nastojanjima usmjerenima na rodnu ravnopravnost i prava žena, među ostalim, davanjem prednosti rodno osviještenim politikama i intenzivnijom suradnjom s civilnim društvom, a posebno organizacijama žena;
27. poziva Sjevernu Makedoniju da poduzme korake kako bi se osigurala odgovarajuća zastupljenost žena na svim položajima na kojima se donose odluke te da uloži dodatne

napore kojima bi se odgovorilo na nedostatnu provedbu prava radnica i riješilo pitanje rodni stereotipa, rodne neravnoteže i razlika u plaćama u radnoj snazi na temelju spola; ukazuje na velike rodne razlike u pogledu sudjelovanja na tržištu rada i kvalitete zaposlenja, nedovoljno djelovanje protiv seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu, diskriminaciju u zakonskim odredbama povezanim s rodiljnim dopustom te na nedostatak skrbi o djeci i predškolskih kapaciteta; prima na znanje izmjene Zakona o pravima djeteta i dovršetak postupka deinstytucionalizacije;

28. potiče tekuće korake prema izgradnji daljnjeg povjerenja među zajednicama kao i funkcioniranje multietničkog društva i demokracije te istodobno podsjeća na važnost poštovanja prava svih zajednica i djelotvornog suočavanja sa svim slučajevima diskriminacije; potiče vladu da osigura jednaku ustavnu zaštitu prava svih etničkih zajednica, prema potrebi i donošenjem zakonodavnih izmjena, te da zaštiti i promiče njihovu kulturnu baštinu, jezike i tradicije jednakim, uključivim i nediskriminirajućim pristupom obrazovanju i medijima;
29. poziva vlasti da razviju novu strategiju za rješavanje problema s kojima se suočava romska zajednica, kojom bi se zamijenila prethodna strategija koja je istekla 2020., te da ponovno razmotre odluku o smanjenju proračuna za uključivanje Roma, koji bi zapravo trebalo povećati;
30. pozdravlja uspješno održavanje druge povorke ponosa u Skopju 2021.; poziva Parlament Sjeverne Makedonije da hitno donese nacionalni akcijski plan u pogledu pitanja povezanih s LGBTI+ zajednicom i da osigura dodjelu dostatnih sredstava za njegovu provedbu; potiče sve političke aktere da se izmijeni Zakon o građanskom registru te da osiguraju brzo i neometano pravno priznavanje roda na temelju samoodređenja;
31. poziva na daljnja poboljšanja u provedbi pravâ pripadnika manjina, što se odnosi i na samoodređenje i uključivo međukulturno obrazovanje; naglašava važnost ažuriranja i donošenja zakona o obrazovanju na temelju kojih bi se uklonili diskriminirajući i stigmatizirajući sadržaji i koji bi bili usklađeni sa Zakonom o sprečavanju i zaštiti od diskriminacije;
32. ističe potrebu za postizanjem daljnjeg napretka kako bi se zajamčilo poštovanje prava osoba s invaliditetom; pozdravlja mehanizam za praćenje provedbe Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, koji je uspostavljen u okviru Ureda pravobranitelja; naglašava potrebu za borbom protiv diskriminacije s kojom se osobe s invaliditetom suočavaju, i izravno i neizravno, zbog prepreka povezanih s infrastrukturom, nedostatka informacija i usluga, diskriminirajućih stavova i društvene isključenosti; potiče vlasti da hitno dovrše postupak deinstytucionalizacije; naglašava potrebu za odgovarajućim resursima i infrastrukturom kako bi se održala potrebna socijalna zaštita i osigurali pristojni životni uvjeti za osobe s invaliditetom u Sjevernoj Makedoniji;
33. potiče nadležna tijela da proaktivno sprječavaju govor mržnje te da sustavno pokreću kaznene postupke u svim slučajevima govora mržnje, zločina iz mržnje i zastrašivanja kako bi temeljito istražila povezane napade i zajamčila sigurnost i zaštitu metama tih napada, kao što su novinari i osobe koje pripadaju manjinskim i drugim ranjivim skupinama; ponovno upućuje poziv nadležnim tijelima da poboljšaju institucionalne

kapacitete za sprječavanje i borbu protiv govora mržnje, zločina iz mržnje i diskriminacije na bilo kojoj osnovi u skladu s međunarodnim standardima;

34. apelira na sve političke aktere da zaustave i osude govor mržnje, kampanje ocrnjivanja i uznemiravanje neovisnih organizacija civilnog društva te poziva nadležna tijela da primijene pristup nulte tolerancije na zastrašivanja, prijetnje i nasilje nad novinarima i borcima za ljudska prava kao i na to da se pobrinu za privođenje počinitelja pravdi;
35. izražava zabrinutost zbog velikog porasta netočnih informacija i diskriminacijskog govora protiv pripadnika zajednice LGBTI i boraca za ljudska prava u medijskom i političkom diskursu; osuđuje uznemiravanje, govor mržnje, zločine iz mržnje i prijetnje smrću s kojima se suočavaju osobe iz zajednice LGBTI+ i branitelji njihovih prava te poziva na provođenje cjelovitih istraga i na sankcioniranje takvih incidenata;
36. podsjeća da je potrebno pojačati neovisni nadzor nad policijom, spriječiti i zajamčiti odgovornost za nekažnjivost policije u postupanju prema marginaliziranim zajednicama, primjerice Romima, te poboljšati postupanje prema pritvorenicima i uvjete u zatvorima potpunom provedbom relevantnih preporuka;
37. pozdravlja aktualne napore vlasti Bugarske i Sjeverne Makedonije da grade odnos poštovanja koji se temelji na uzajamnom povjerenju, približavanju i bližim međuljudskim kontaktima; snažno osuđuje retoriku kojom se potpiruju strasti i potiče na jačanje zajedničkih napora u sprečavanju i kaznenom progonu svih slučajeva govora mržnje i zločina iz mržnje na temelju nacionalnog ili etničkog podrijetla;
38. pozdravlja članstvo Sjeverne Makedonije u Međunarodnom savezu za sjećanje na holokaust;
39. podsjeća na potrebu za otvaranjem arhiva jugoslavenske tajne službe (UDBA-e) i tajne službe Jugoslavenske narodne armije (KOS-a) diljem regije kako bi se temeljito istražili zločini i kriminalne organizacije iz doba komunizma i kako bi se u tom pogledu pružio odgovor; smatra da je transparentan odnos prema totalitarnim zločinima, uključujući otvaranje arhiva tajnih službi, korak naprijed prema daljnjoj demokratizaciji, odgovornosti i institucionalnoj snazi;
40. poziva EU da poveća potporu za humanitarnu pomoć i upravljanje granicama u regiji koje će se provoditi uz potpuno poštovanje temeljnih prava; pohvaljuje napore Sjeverne Makedonije u pogledu prihvata izbjeglica i kontinuiranu konstruktivnu ulogu koju ta zemlja ima u upravljanju nezakonitim migracijama; ponovno poziva tu zemlju da poboljša pristup azilu i uvjete prihvata te da uspostavi odgovarajući sustav za upravljanje migracijama i registriranje migranata; podsjeća da je potrebno usvojiti sustavan pristup borbi protiv krijumčarenja ljudi i rješavanju problema nezakonitih migracija, pozdravlja međunarodnu suradnju u tom pogledu i napominje da sporazum o statusu s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) još nije potpisan zbog neriješenih bilateralnih pitanja;

Vladavina prava

41. iako potvrđuje ostvaren napredak, naglašava da je potrebno pokrenuti reformu vladavine prava kao okosnice demokratske preobrazbe i pritom zajamčiti pravnu

- sigurnost, transparentnost, pristup pravosuđu i nediskriminaciju;
42. potiče Komisiju da provede preporuke iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda br. 1/2022 kako bi se osigurao učinkovit učinak financijske pomoći na vladavinu prava na zapadnom Balkanu, uključujući Sjevernu Makedoniju;
  43. pozdravlja daljnje korake u konsolidiranju postignuća u istragama, kaznenom progonu i sudskim postupcima u predmetima povezanim s korupcijom i organiziranim kriminalom, među ostalim na visokoj razini, i jačanju neovisnosti nadzornih institucija i pravosudnog sustava;
  44. podsjeća da bi ažuriranje Kaznenog zakona trebalo obuhvaćati, među ostalim, odredbe o nasilju nad ženama, gospodarskom kriminalu, pranju novca, korupciji, oduzimanju imovine i širenju dezinformacija, kao i intenzivniju borbu protiv organiziranog kriminala, uključujući nezakonitu sječu drva;
  45. ističe potrebu za daljnjim unaprjeđenjem reforme pravosuđa, a time i jačanjem institucionalne neovisnosti, financiranja, kvalitete, koordinacije i transparentnosti pravosuđa kao i rada tijela koja osiguravaju njegovu samoupravu; potiče političke snage da se brzo dogovore o imenovanju sudaca Ustavnog suda kako bi se osiguralo njegovo pravilno funkcioniranje;
  46. pozdravlja znatan napredak i podupire provedene mjere u suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala, primjerice u okviru plana za borbu protiv korupcije „Action21”, uključujući proaktivne istrage specijalizirane Komisije za sprječavanje korupcije i tužitelja za organizirani kriminal i korupciju, u kojima se prioritet stavio na osuđujuće presude i zapljenu imovine stečene kaznenim djelima u predmetima na visokoj razini; poziva države članice da poboljšaju prekograničnu pravosudnu suradnju sa zemljama zapadnog Balkana u kaznenim stvarima uz puno poštovanje pravne stečevine EU-a o zaštiti podataka;
  47. poziva da se dovrši reforma sigurnosnog i obavještajnog sektora, čime će se osigurati neovisnost tog sektora i smislen parlamentarni nadzor; poziva na ažuriranje mehanizma za zaštitu zviždača kako bi se poboljšala usklađenost s Direktivom EU-a o zviždačima⁸ i Preporukom Vijeća Europe CM/Rec(2014)7 o zaštiti zviždača i njihova provedba te zajamčila djelotvorna provedba nedavno izmijenjenog zakona o lobiranju;
  48. ističe da je važno i dalje utvrđivati pravnu odgovornost, među ostalim u svim značajnim postupcima povezanim sa zlouporabom položaja, nekažnjivosti policije, korupcijom, napadima na Parlament Sjeverne Makedonije 2017., nezakonitim prisluškivanjem i reketarenjem;
  49. ističe važnost nastavka provedbe dosljednih i proaktivnih istraga, kaznenog progona i pravomoćnih presuda u slučajevima korupcije na visokoj razini;
  50. poziva na poduzimanje odlučnih mjera protiv pranja novca i financijskog kriminala boljom koordinacijom, među ostalim s Europolom, uz potpuno usklađivanje s pravnom

---

⁸ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

stečevinom EU-a u području zaštite podataka i poštovanje te stečevine; potiče jačanje kapaciteta tijelâ kaznenog progona za borbu protiv organiziranog kriminala, terorizma i radikalizacije; poziva vlasti da donesu i provedu potrebno zakonodavstvo kojim bi se uredilo funkcioniranje Ureda za povrat imovine i povećala učinkovitost nacionalnog sustava povrata imovine u korist svih građana;

51. pozdravlja dosad ostvareni kontinuirani napredak koji bi trebao dovesti do sustavnih poboljšanja u rješavanju pitanja trgovine ljudima, drogama, oružjem i robom, uz kiberkriminalitet i nadzor, nasilan zločin, ekstremizam i terorističke prijetnje; pohvaljuje istrage transnacionalnih kriminalnih mreža i aktualnu bilateralnu i međunarodnu suradnju u razbijanju tih mreža, među ostalim s međunarodnim agencijama i agencijama EU-a za pravosuđe i unutarnje poslove kao što su Eurojust, Europol i Frontex, kojom je pojačano djelovanje protiv trgovine ljudima, drogom i nezakonitim oružjem te opasnosti od radikalizacije; prima na znanje političku, operativnu i logističku potporu Sjeverne Makedonije Frontexu i službama granične i obalne straže država članica; potiče Sjevernu Makedoniju da pojača svoju otpornost na hibridne prijetnje, dezinformacije i lažne vijesti; žali zbog kibernetičkih napada na institucije te zemlje;

Socioekonomske reforme

52. prima na znanje ozbiljne gospodarske i socijalne posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19 i izražava potporu nizu mjera koje su vlasti poduzele kako bi zaštitile javno zdravlje i ublažile socioekonomske posljedice krize, uključujući dobro iskorištavanje znatne potpore koju EU pruža u obliku financijske pomoći, medicinske opreme i cjepiva; pozdravlja oporavak Sjeverne Makedonije koji je 2021. bio brži od očekivanog i povećani gospodarski rast;
53. preporučuje da Sjeverna Makedonija nastavi poduzimati korake za poboljšanje poslovne klime i infrastrukture u okviru financijskog plana za ubrzavanje rasta, borbu protiv utaje poreza, modernizaciju obrazovanja, proširenje pokrivenosti socijalnog osiguranja, unaprjeđenje digitalne transformacije i reformu energetske i prometne tržišta, uz kratkoročne mjere za ublažavanje posljedica pandemije i rasta cijena energije i hrane;
54. pozdravlja korake koji su učinjeni kako bi se uspostavio sustav izravnog osobnog oporezivanja utemeljen na progresivnim stopama; primjećuje povratak na model paušalnog oporezivanja; potiče vladu na modernizaciju poreznog zakona kako bi se veći naglasak stavio na progresivne stope oporezivanja prihoda, nekretnina i ekoloških čimbenika i ostvarila dovoljna vrijednost za provedbu društvenih reformi i borbu protiv nejednakosti;
55. potiče vlasti da smanje siromaštvo i socijalnu isključenost poboljšanjem općeg pristupa obrazovanju te socijalnim i zdravstvenim uslugama, posebno za stanovništvo u nepovoljnom položaju i ranjive skupine;
56. potiče Sjevernu Makedoniju da nastavi ostvarivati napredak u provedbi reformi povezanih s mladima i obrazovanjem; poziva na reviziju Zakona o srednjoškolskom obrazovanju u okviru uključivog procesa u koji bi bili uključeni stručnjaci, osobe iz prakse i civilno društvo, uz posvećivanje posebne pozornosti pravima učenika i studenata s invaliditetom;

57. potiče Sjevernu Makedoniju da nastavi iskorištavati potencijal digitalizacije za modernizaciju administrativnih, izbornih, pravosudnih, socijalnih, zdravstvenih, fiskalnih i gospodarskih procesa, povećanje transparentnosti i odgovornosti te borbu protiv korupcije i sive ekonomije u skladu s pravnom stečevinom EU-a; ističe potrebu za jačanjem potpore EU-a vladavini prava, održivom zelenom rastu, bioraznolikosti, inovacijama, konkurentnosti, vlasničkim pravima i preokretu odljeva mozgova i demografskog pada; ističe potrebu za poticanjem ulaganja u osnaživanje i uključivanje mladih, zajedno s mjerama za smanjenje visoke razine nezaposlenosti mladih;
58. pozdravlja provedbu Garancije za mlade u Sjevernoj Makedoniji kao programa za smanjenje nezaposlenosti mladih, posebno uzimajući u obzir gospodarsku nesigurnost i smanjene mogućnosti zapošljavanja mladih tijekom pandemije bolesti COVID-19; ponovno ističe važnost sredstava dostupnih u okviru Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan za vodeće projekte kao što je Garancija za mlade u Sjevernoj Makedoniji;
59. podsjeća da se financiranje EU-a u okviru IPA-e III i Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan, instrumenata koje pozdravlja, temelji na strogim uvjetima; podsjeća da je IPA-om III predviđeno da se financiranje mora prilagoditi ili čak suspendirati u slučaju znatnog nazadovanja ili trajnog nedostatka napretka u području „temeljnih pitanja”, posebno u području vladavine prava i temeljnih prava, uključujući borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala te medijskih sloboda; naglašava da je u interesu sigurnosti EU-a i da je njegova odgovornost zajamčiti da sredstva EU-a ne doprinose korupciji; u tom kontekstu poziva EU i zemlje zapadnog Balkana da poboljšaju prekograničnu pravosudnu suradnju i uspostave okvir za učinkovitu suradnju s Uredom europskog javnog tužitelja, posebno u području sredstava u okviru IPA-e III; ističe da je potrebno poboljšati vidljivost financiranja EU-a i zajamčiti da sva ulaganja budu u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma i ciljevima EU-a u pogledu dekarbonizacije;
60. pozdravlja donošenje Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan koji ima za cilj potaknuti dugoročni gospodarski oporavak regije, pružiti potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji te potaknuti regionalnu povezanost i integraciju te približavanje Europskoj uniji; podsjeća na potencijal europske suradnje u područjima kao što su upravljanje vodama, tehnologije za pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada, obnovljiva energija, poljoprivredne tehnologije i tehnologije prerade hrane, informacijske i komunikacijske tehnologije, farmaceutske proizvodi i medicinska oprema; naglašava važnost pojačane koordinacije s međunarodnim organizacijama, kao što je Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša, u rješavanju problema klimatskih promjena i ispunjavanju ciljeva održivog razvoja;

Okoliš, energija i promet

61. potiče vladu da znatno pojača svoje ambicije i poveća političku volju za provedbu prošlogodišnjih preporuka o zelenoj tranziciji, posebno u kontekstu zelenog programa za zapadni Balkan, i da u tom pogledu iskoristi potencijal Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan;
62. pozdravlja ažurirane preuzete obveze Sjeverne Makedonije u području klime – neto

smanjenje emisija stakleničkih plinova za 82 % do 2030. – i istodobno poziva na provedbu Pariškog sporazuma, među ostalim donošenjem sveobuhvatne klimatske strategije i zakona u skladu s okvirom EU-a za 2030.; podsjeća na to da su potrebni dodatni naponi kako bi se postigli ciljevi energetske učinkovitosti, obnovljive energije, sigurnosti opskrbe i smanjenja emisija; potiče EU da pojača svoju potporu kako bi se u kontekstu globalne energetske krize preduhitrio zaokret s održive tranzicije s ugljena i postupno ukinuli fosilni izvori energije; potiče vlasti da usklade zakonodavstvo o okolišu i klimatskim promjenama s pravnom stečevinom EU-a i da osiguraju njegovu provedbu;

63. ističe hitnu potrebu za poboljšanjem kvalitete zraka, posebno u urbanim područjima; snažno potiče tijela da pojačaju mjere za zaštitu bioraznolikosti, vode, zraka i klime te regionalno gospodarenje otpadom, među ostalim, putem sveobuhvatnih procjena učinka, odgovarajućih javnih savjetovanja, poboljšane međusektorske koordinacije, većih financijskih resursa i strogog kažnjavanja kaznenih djela u području okoliša;
64. potiče vlasti da znatno poboljšaju kvalitetu svojih strateških procjena utjecaja na okoliš te da provedu Direktivu o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš⁹ kako bi se učinkovito spriječio negativan ekološki učinak te kako bi se iskorijenila korupcija u tom sektoru; poziva vlasti da u potpunosti uzmu u obzir preporuku organizacija za zaštitu okoliša i neovisnih stručnjaka o predloženim izmjenama Zakona o urbanizaciji;
65. potiče Komisiju da Sjevernoj Makedoniji pruži punu potporu u izradi i provedbi akcijskog plana namijenjenog smanjenju ovisnosti o izvorima energije uvezenima iz Rusije u cilju povećanja otpornosti i energetske sigurnosti te zadovoljavanja europskih težnji za klimatskom neutralnosti; prima na znanje sve veću usklađenost te zemlje s trećim energetske paketom EU-a i apelira na dovršenje razdvajanja prijenosa plina i na provedbu zakonodavstva o energetske učinkovitosti;
66. potiče tu zemlju da pojača napore za unaprjeđenje prometne i energetske infrastrukture, kao i regionalne povezanosti; ponovno ističe važnost brzog dovršetka velikih regionalnih infrastrukturnih projekata uz puno poštovanje odgovarajućih postupaka za sveobuhvatne procjene učinka, među kojima i željezničkih i cestovnih koridora VIII i X, plinskih spojnih vodova s Bugarskom, Kosovom i Srbijom te elektroenergetskog spojnog voda s Albanijom;
67. pozdravlja otvaranje zračne veze između Skoplja i Sofije te potiče poboljšanje drugih prometnih veza i otvaranje novih graničnih prijelaza sa susjednim zemljama;
68. pozdravlja ukidanje naknada za *roaming* između Sjeverne Makedonije i pet drugih država zapadnog Balkana od 1. srpnja 2021.; u tom pogledu potiče na brzu izradu plana za smanjenje i ukidanje naknada za *roaming* sa svim državama članicama;

Regionalna suradnja i vanjska politika

69. poziva EU da kritički procijeni povijesno važne sigurnosne implikacije za stabilnost i jedinstvo na europskom kontinentu i na zapadnom Balkanu u kontekstu ruske agresije

---

⁹ Direktiva 2001/42/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

na Ukrajinu; potiče države članice da pokažu europsko jedinstvo i da službeno započnu pristupne pregovore sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom, uzimajući u obzir geopolitičke posljedice i njihovo ispunjavanje službenih kriterija, kao ulaganje u povjerenje, stabilnost, blagostanje i procese pomirenja koji su u tijeku u toj regiji;

70. pozdravlja predanost Sjeverne Makedonije solidarnosti, multilateralizmu i dobrosusjedskim odnosima; iskazuje potporu za nastavak integracije u EU i djelovanja u promicanju međuljudskih kontakata diljem jugoistočne Europe i uključive regionalne integracije kojom će se cijela regija približiti EU-u razvojem zajedničkog regionalnog tržišta; izražava potporu uključivim programima regionalne gospodarske suradnje kojima se uspostavlja ravnopravna suradnja među svih šest zemalja, jača usklađenost sa standardima EU-a i pravnom stečevinom EU-a te doprinosi procesima integracije u EU;
71. sa zadovoljstvom gleda na predsjedanje Sjeverne Makedonije OESS-om 2023. kao izraz njezine međunarodne odgovornosti i pouzdanosti kao članice NATO-a i buduće države članice EU-a te kao doprinos promicanju temeljnih načela OESS-a u području sigurnosti, ljudskih prava i demokracije; pohvaljuje uzorno brzu integraciju Sjeverne Makedonije u strukturu NATO-a, s posebnim naglaskom na njezine strateške sigurnosne odluke, čime doprinosi i osigurava stabilnost na zapadnom Balkanu;
72. pozdravlja kontinuiranu predanost Sjeverne Makedonije okviru euroatlantske sigurnosti; pohvaljuje potpunu usklađenost te zemlje s vanjskom, sigurnosnom i obrambenom politikom EU-a; pozdravlja njezine kontinuirane doprinose misijama EU-a za upravljanje krizom i operacijama pod vodstvom NATO-a; pohvaljuje brzo usklađivanje sa sankcijama nametnutima u kontekstu ruske agresije usmjerene na podrivanje teritorijalne cjelovitosti i suvereniteta Ukrajine, čime se vanjskopolitičko usklađivanje povećalo na 100 %;
73. primjećuje rizik od rastuće gospodarske i energetske ovisnosti o Kini i Rusiji u cijeloj regiji; zabrinut je zbog ranjivosti i ovisnosti koje proizlaze iz investicijskih zajmova koje financira Kina; pozdravlja predanost Sjeverne Makedonije jamčenju sigurnosti granica te privatnosti i sigurnosti podataka u okviru inicijative „Čista mreža”;
74. pozdravlja tekući proces jačanja dobrosusjedskih odnosa sa susjednim zemljama i pojačanu regionalnu suradnju, koji se odražavaju u Prespanskom sporazumu s Grčkom i Ugovoru o prijateljstvu, dobrosusjedskim odnosima i suradnji s Bugarskom; poziva sve strane da nastave s konstruktivnim dijalogom kako bi se osigurala potpuna i dosljedna provedba tih ugovora u dobroj vjeri te da se suzdrže od djelovanja kojima bi se u kontekstu vanjskog upletanja mogla ugroziti integracija u EU i širi interesi EU-a; poziva Komisiju da pojača napore kako bi se olakšao dijalog i time otvorio put održivom sporazumu;
75. potiče Bugarsku i Sjevernu Makedoniju da pronađu obostrano prihvatljivo rješenje za neriješena bilateralna pitanja; snažno pozdravlja politički poticaj za dalekosežnu i konstruktivnu suradnju između obiju strana i iznalaženje obostrano prihvatljivih rješenja u više konkretnih područja od zajedničkog interesa, umjesto stvaranja novih podjela; potiče partnere da ubrzaju taj angažman u dobroj vjeri i u skladu s Ugovorom o prijateljstvu, dobrosusjedskim odnosima i suradnji te da započnu pristupne pregovore, uz istodobno rješavanje neriješenih bilateralnih pitanja sadržanih u „mjerama 4+ 1” koje

treba u dovoljnoj mjeri provesti i riješiti tijekom procesa integracije u EU; potiče partnere da iskreno nastoje postići uzajamno prihvatljiva, uravnotežena i održiva rješenja za neriješena bilateralna pitanja što je prije moguće; pozdravlja ponovno pokretanje rada Zajedničkog multidisciplinarnog stručnog povjerenstva za povijesna i obrazovna pitanja Bugarske i Sjeverne Makedonije, čime se njihova društva približavaju omogućivanjem zajedničke budućnosti u EU-u, a da se pritom ne utječe na proces pristupanja Sjeverne Makedonije;

76. ponavlja svoju punu potporu dosljednoj i ubrzanom uzajamnoj provedbi Prespanskog sporazuma s Grčkom kao važnog elementa bilateralnih odnosa, uključujući ratifikaciju memoranduma potpisanih između tih dviju zemalja;
77. čestita Sjevernoj Makedoniji na otvaranju dijaloga u okviru Prespanskog foruma kao regionalne platforme za poticanje i promicanje dijaloga, pomirenja, dobrosusjedskih odnosa i regionalne suradnje u duhu integracije u EU;
78. još jednom poziva sve regionalne političke čelnike da osnuju Regionalnu komisiju za utvrđivanje činjenica o svim žrtvama ratnih zločina i drugim teškim povredama ljudskih prava počinjenima na području bivše Jugoslavije (REKOM), na temeljima važnoga rada Koalicije za REKOM;
79. snažno apelira na nastavak rada na školskim udžbenicima povijesti u Bugarskoj i Sjevernoj Makedoniji; ističe da bi ti tekstovi trebali odražavati tumačenje povijesnih činjenica i podataka iz zajedničke povijesti obaju naroda na temelju vjerodostojnih povijesnih dokumenata/izvora; smatra da je to temelj na kojem bi te dvije zemlje trebale graditi svoje odnose te da će odnos između budućih generacija Sjeverne Makedonije i Bugarske biti odraz obrazovnih procesa u tim dvjema zemljama;
80. osuđuje svaki pokušaj zamjene povijesnih spomenika i/ili artefakata, uključujući uništavanje autentične kulturne baštine, i sve pokušaje ponovnog pisanja povijesti; ističe da takvi incidenti izazivaju ozbiljnu zabrinutost, među ostalim u kontekstu nedostatne provedbe Ugovora o prijateljstvu, dobrosusjedskim odnosima i suradnji iz 2017.;

o

o o

81. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te predsjedniku, Vladi i Skupštini Republike Sjeverne Makedonije.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	20.4.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 66 -: 4 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Balázs Hidvéghi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Stelios Kouloglou, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Corina Crețu, Angel Dzhambazki, Markéta Gregorová, Marisa Matias, Christian Sagartz

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

66	+
ECR	Angel Dzhambazki, Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
NI	Fabio Massimo Castaldo, Kinga Gál, Balázs Hidvéghi
PPE	Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Christian Sagartz, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Corina Crețu, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Claudiu Manda, Pedro Marques, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
The Left	Stelios Kouloglou, Marisa Matias, Idoia Villanueva Ruiz
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz

4	-
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani, Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis

5	0
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Vangelis Meimarakis
The Left	Giorgos Georgiou, Manu Pineda
Verts/ALE	Viola Von Cramon-Taubadel

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani